

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็น
หรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนได้เสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๙ (๒) พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑ (๓) พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ (๔) พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ และ (๕) พระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. ๒๕๔๘ และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เห็นชอบตามที่คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนเสนอ โดยให้ส่งความเห็นและข้อเสนอเกี่ยวกับการยกเลิกกฎหมายมายังคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาต่อไป

๑.๒ คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาข้อเสนอของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน และได้พิจารณากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเพิ่มเติมแล้ว เห็นว่า มีกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็น หรือไม่มีการใช้บังคับในสภาวะการณ์ปัจจุบัน หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นที่ตราขึ้นในภายหลัง จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (๒) พระราชบัญญัติกำหนดวิธีการระงับการค้ากำไรเกินสมควรจากราชการ พ.ศ. ๒๔๙๑ (๓) พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ (๔) พระราชบัญญัติสำรวจการกักตุนโภคภัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๙๗ และ (๕) พระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนั้น เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็น หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นที่ตราขึ้นในภายหลัง เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงได้มีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อยกเลิกกฎหมายซึ่งมีลักษณะดังกล่าว

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็น หรือไม่มีการใช้บังคับในสภาวะการณ์ปัจจุบัน หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นที่ตราขึ้นในภายหลัง จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่

๒.๑ พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก ได้แก่ (๑) เด็กซึ่งศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในโรงเรียนดัดสันดานตามบทแห่งกฎหมายลักษณะอาญาหรือตามบทแห่งกฎหมายอื่น (๒) เด็กซึ่งศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในโรงเรียนฝึกอาชีพตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และ (๓) เด็กซึ่งศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในสถานฝึกและอบรมอันจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๙ แต่โดยที่ในปัจจุบันกฎหมายลักษณะอาญาและพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว ประกอบกับการดำเนินการในเรื่องนี้ได้มีกฎหมายเฉพาะกำหนดกลไกทางกฎหมายในการดำเนินการเรื่องนี้ไว้แล้ว ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ (๒) พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และ (๓) พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงสมควรยกเลิกพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ พระราชบัญญัติกำหนดวิธีการระงับการค้ำกำไรเกินสมควรจากราชการ พ.ศ. ๒๔๙๑

เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาระงับการค้ำกำไรเกินสมควรจากราชการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาสัญญาระหว่างคู่สัญญาฝ่ายรัฐบาลกับคู่สัญญาอีกฝ่ายว่าเป็นสัญญาที่มีลักษณะเป็นการค้ำกำไรเกินสมควรจากราชการหรือไม่ รวมทั้งพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาของคู่สัญญานั้นด้วย อย่างไรก็ดี นับแต่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาระงับการค้ำกำไรเกินสมควรจากราชการชุดแรกเพียงครั้งเดียวในปี พ.ศ. ๒๔๙๑ และยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่อีกเลย จึงทำให้พระราชบัญญัตินี้ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายในทางปฏิบัติแต่อย่างใด ประกอบกับในปัจจุบันพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐโดยมีกลไกที่จะมิให้เกิดการค้ำกำไรเกินสมควรจากราชการซึ่งมีประสิทธิภาพมากกว่าและสอดคล้องกับสภาพการณ์และวิธีปฏิบัติทางการค้าระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน จึงสมควรยกเลิกพระราชบัญญัตินี้

๒.๓ พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓

เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ผู้ที่จะทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้าต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และการโฆษณาต้องกระทำเป็นภาษาไทย ทั้งนี้ ได้กำหนดบทลงโทษในกรณีที่มีการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท ส่วนการโฆษณาโดยไม่ใช้ภาษาไทยมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่โดยที่

สังคมในปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากขึ้น การควบคุมเฉพาะการใช้เครื่องขยายเสียง เป็นแค่เพียงส่วนหนึ่งของการใช้เสียงที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และการกำหนดมาตรการ ควบคุมโดยใช้ระบบอนุญาตในทุกกรณีไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคมไทย ประกอบกับในทาง ข้อเท็จจริงการโฆษณาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะมีการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นจำนวนมาก การกำหนดข้อห้าม การใช้ภาษาต่างประเทศในการโฆษณาจึงไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและเป็นผลให้ในทางปฏิบัติ แทบจะไม่มีการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องนี้ นอกจากนี้ พบว่า กฎหมายนี้มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ (๑) มาตรา ๓๗๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา (๒) พระราชบัญญัติการชุมนุม สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ (๓) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และ (๔) พระราชบัญญัติ ควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๗ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องขยายเสียงเพื่อการเรียไร ในถนนหลวงหรือในที่สาธารณะ) จึงสมควรยกเลิกพระราชบัญญัตินี้

๒.๔ พระราชบัญญัติสำรวจการกักตุนโภคภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๔๗

เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการดำเนินการกับผู้กักตุนสินค้า ที่ทำให้สินค้าขาดแคลนและจะนำสินค้านั้นออกขายภายหลังในราคาที่สูงขึ้น โดยกำหนดให้มี คณะกรรมการสำรวจการกักตุนโภคภัณฑ์ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการสำรวจสินค้าที่มีการกักตุน รวมทั้งกำหนดมาตรการทางกฎหมายให้ผู้กักตุนสินค้าต้องขายสินค้าดังกล่าวให้ประชาชนในภาวะ ที่ขาดแคลน อย่างไรก็ตาม นับแต่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับยังไม่เคยมีการเสนอคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจการกักตุนโภคภัณฑ์เพื่อทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้แต่อย่างใด ประกอบกับยังไม่เคยมีการออกกฎกระทรวงกำหนดให้สินค้าใดเป็นโภคภัณฑ์เพื่อบังคับใช้กฎหมาย ฉบับนี้จริงในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ พบว่า กฎหมายฉบับนี้ซ้ำซ้อนกับ (๑) พระราชบัญญัติควบคุม โภคภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยพระราชบัญญัติควบคุมโภคภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดกลไกเกี่ยวกับการจำกัดปริมาณ โภคภัณฑ์ซึ่งบุคคลจะมีไว้ในครอบครองได้ การวางระเบียบในการค้า การจำหน่าย การเก็บรักษา และการกระทำอย่างใดเกี่ยวกับโภคภัณฑ์ ซึ่งกลไกดังกล่าวสามารถใช้บังคับเพื่อควบคุมมิให้มีการกักตุน โภคภัณฑ์ได้อยู่แล้ว ประกอบกับกรณีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าและการกำหนดราคา สินค้าไม่ให้สูงเกินไปก็สามารถนำกลไกทางกฎหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้า และบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับได้ ดังนั้น จึงสามารถยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ได้

๒.๕ พระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. ๒๕๔๘

เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยการควบคุมเครื่องจักร วัสดุดิบในการผลิต และควบคุมพฤติกรรมของผู้ประกอบการ เพื่อจัด ระเบียบทางการค้าให้มีความเป็นธรรมยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผลิตภัณฑ์ซีดีไม่ได้รับความนิยมดังเช่นในอดีต โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ซีดีได้ปิดกิจการลงไปเป็นจำนวนมาก และการละเมิดลิขสิทธิ์ได้เปลี่ยนรูปแบบ เป็นการละเมิดผ่านระบบอินเทอร์เน็ตแทน รวมทั้งเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายพบว่า นับแต่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับได้มีคดีข้อพิพาทที่มีการฟ้องคดีตามกฎหมายนี้เพียงคดีเดียว เท่านั้น ประกอบกับการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ เจ้าของลิขสิทธิ์ สามารถใช้กลไกทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการ ดำเนินการกับผู้กระทำความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ได้อยู่แล้ว รวมทั้งยังมีประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๙๖) พ.ศ. ๒๕๓๖ กำหนดให้ต้องมีการขอออก

ใบอนุญาตนำเข้าเครื่องจักรที่สามารถใช้ประโยชน์ในการละเมิดลิขสิทธิ์ เทปเพลง วีดีโอเทป และแผ่นซีดี ตามพระราชบัญญัติการส่งออกป้อนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ทำให้มีกลไกทางกฎหมายในการควบคุมและติดตามการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรดังกล่าว ณ จุดนำเข้าส่งออกได้ ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็น หรือไม่มีการใช้บังคับในปัจจุบัน หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นที่ตราขึ้นในภายหลัง ซึ่งการยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นนั้นจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน รวมทั้งลดอุปสรรคในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ ยังเป็นการลดภาระต่อรัฐในเรื่องงบประมาณในการบังคับใช้กฎหมายและภาระต่อประชาชนผู้อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย รวมทั้งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็น หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพหรือเป็นภาระแก่ประชาชน
